

Lähes viidennes puupolttoaineista palaa pienkohteissa

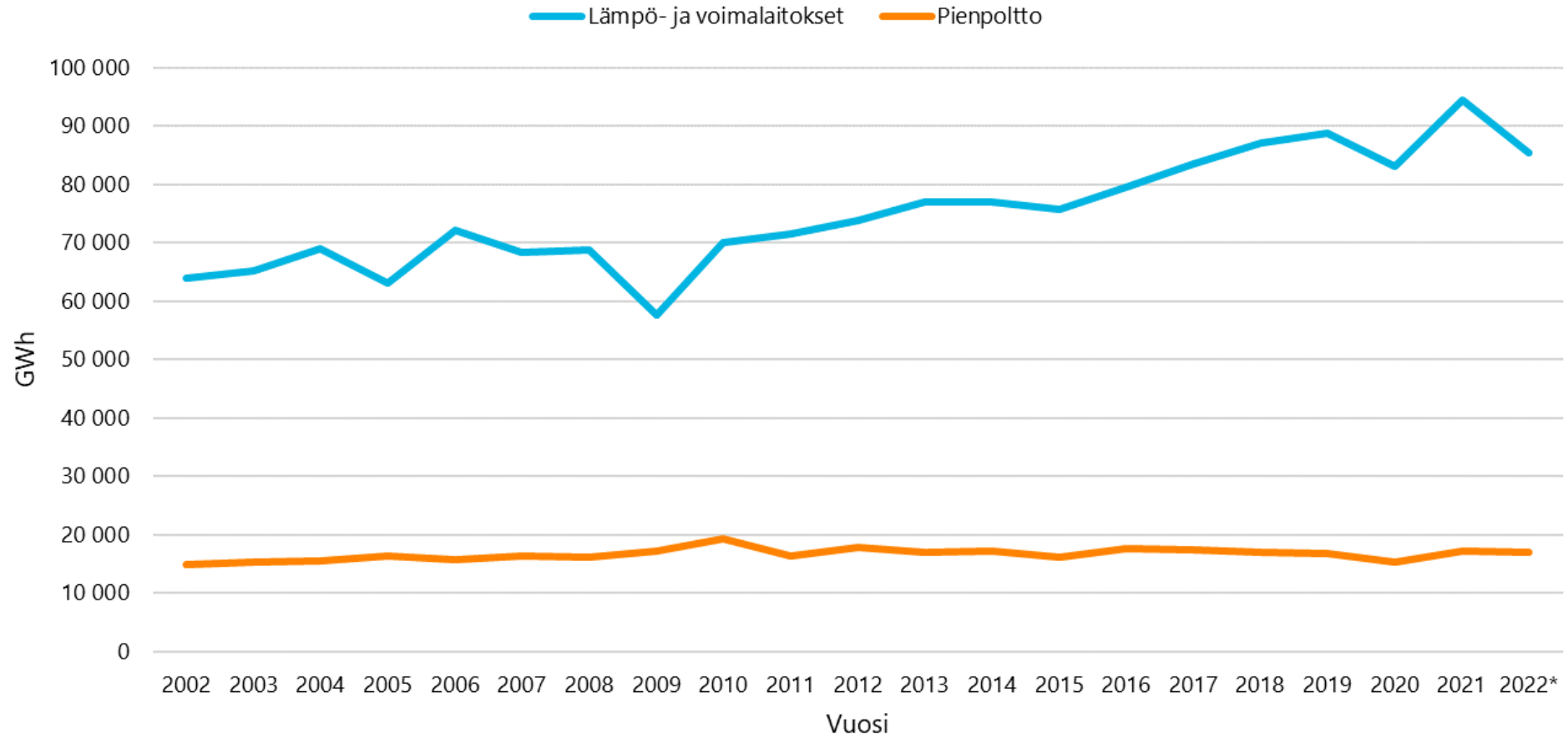
Tuomas Niinistö

Luke, Tilastopalvelut

Pienpolton päästöt, ilmanlaatu ja terveys – seminaari 14.11.2023

Puuenergian käyttö

Lähde: Tilastokeskus, Energian hankinta ja -kulutus

Puun pienpolton tilastointi

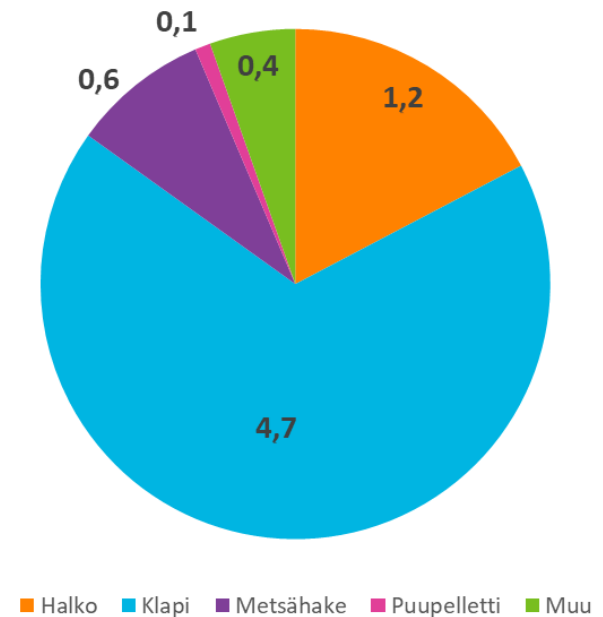
Tilastokeskuksen pienpolton tilastointi poikkeaa Luken tilastoinnista

- **Menetelmä:** Tilastokeskuksen tilastointi perustuu rakennustietokannan sisältämiin lämmitystapatietoihin, lämmitystarvelukuihin, Pientalojen polttopuun käyttötutkimukseen sekä Luken tilastotietoihin maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksesta. → Data tilastollisen mallintamisen pohjaksi
- **Sisältö:** Tilastokeskuksen Puun pienkäyttö sisältää mm. palvelu- ja teollisuusrakennusten puunkäyttötiedot, jotka Luken tilastoinnissa sisältyvät lämpö- ja voimalaitoksiin.
- Toisin kuin Tilastokeskuksella, Luken tilastoissa pientalojen polttopuun käyttöä koskevat tiedot ovat pysyneet muuttumattomina otantatutkimusten välisen ajan → Suunnitelmia tilastoinnin kehittämiseksi.

Pientalojen polttopuun käyttö lämmityskaudella 2016-2017

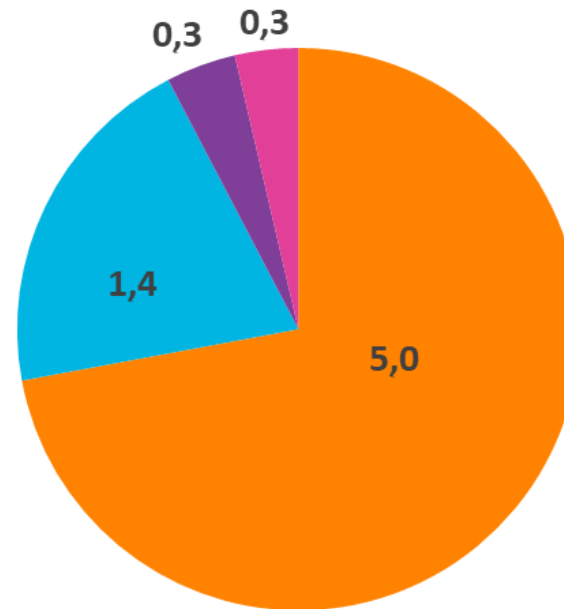
- Lähde: Luke, Pientalojen polttopuun käyttö 2016/2017
- Puuta paloi yhteensä 6,9 miljoonaa kuutiometriä
- Lukuihin sisältyvät rakennusluokat
  - Maatilat
  - Omakotitalot
  - Paritalot
  - Rivitalot
  - Kesämökit
- Pientalojen polttopuun käytön tiedot päätyvät edelleen myös omatarvehakkumäärinä Hakkuukertymä ja puuston poistuma –tilastoon

Pientalojen polttopuun käyttö, miljoonaa kuutiometriä

Puunpolton jakautuminen kiinteistötyypeittäin

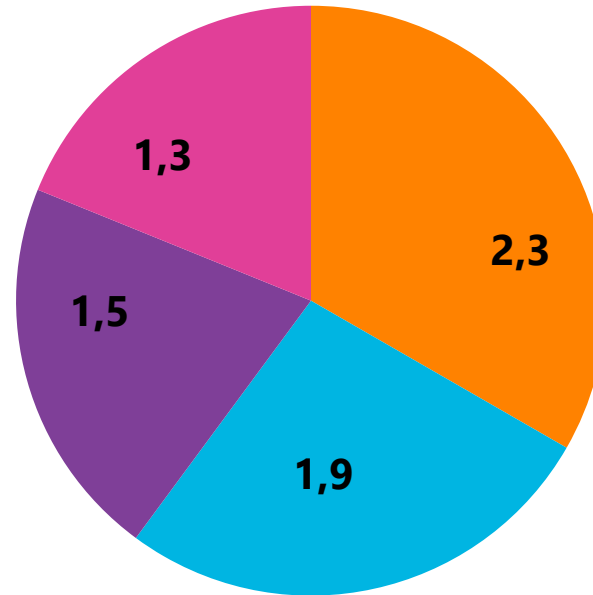
Pientalojen polttopuun käyttö, miljoonaa kuutiometriä

Asuinrakennukset (Ilman saunaa) Saunat
Maatilan tuotanto- ja talousrakennukset Muu

Puunpolton jakautuminen tulisijatyypeittäin

Pientalojen polttopuun käyttö, miljoonaa kuutiometriä

■ Takat ja uunit

■ Liedet, leivinuunit ym.

■ Keskuslämmitysjärjestelmät ym.

■ Saunan kiukaat ja padat

Milloin seuraava pienpolttotutkimus toteutetaan?

Pientalojen polttopuun käyttötutkimus on uusittu noin kymmenen vuoden välein, koska

- Kotitalouksien polttopuun käyttömäärien seuranta ei ole yleensä täsmällistä ja määrien toimittaminen tilastointia varten on usein haastavaa.
- Kotitalouksien puupolttoaineiden käyttötottumukset muuttuvat hitaasti.
- Otantatutkimuksen kohdejoukko laaja ja toteuttaminen kallista → hankittava erillinen rahoitus.
- Tarve uuden otantatutkimuksen toteuttamiselle on tunnistettu, mutta pystytään toteuttamaan todennäköisesti aikaisintaan vuosina 2025-2026.

Viimeaikoina polttopuista on riittänyt uutisointia

Luke selvitti halko- ja klapikaupan kehitystä vuosina 2021 ja 2022, jotta saataisiin varmempi käsitys siitä, miten polttopuun myyntimäärät ovat kehittyneet.

- Sähkön hinnan nouseminen lisäsi kiinnostusta klapilämmittämistä kohtaan → miten tämä näkyy halkojen ja klapien myyntimäärissä?
- Lämmityskaudella 2016-2017 markkinoilta ostettu puu muodosti vajaan neljäsosan halkojen ja klapien kokonaiskäytöstä. → Ostettu puu sisälsi valmiina ostetut klapi & halot sekä niiden raaka-aineet.
- Omista metsistä itse hankittujen halkojen ja klapien hankinta ja käyttö oletettavasti vakiintuneempaa kuin ostetun puun.
- Polttopuun ostaminen kertoo lopulta vain käyttöaikomuksesta eikä poltettujen puiden määrästä.

Halko- ja klapikauppakyselyn toteuttaminen

- Kysely lähetettiin mahdollisimman monelle yritykselle/henkilölle, jotka olivat ilmoittaneet polttopuun myynnistä internetissä.
- Toteutusaika helmi-maaliskuussa 2023.
- Verkkokysely, jota täydennettiin puhelinhaastatteluilla.
- Kaikkiaan kyselyllä tavoiteltiin 268 myyjää.

MYNTIMÄÄRÄT 2021 JA 2022

Halolla tarkoitetaan pidempää, esimerkiksi noin metrin mittaista polttopuuta. Klapilla eli pilkkeellä tarkoitetaan lyhyttä ja halkaistua polttopuuta.

Lisätietoa mittayksiköistä löydät [Motivan julkaisusta](#).

	2021 *	2022 *	Mittayksikkö (valitse yksi vaihtoehto) *			
			irtokuutiometri i-m ³	pinokuutiometri p-m ³	kiintokuutiometri m ³	muu mittayksikkö, määritä lisätietoja- kentässä
Halko	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="0"/>	☐	☐	☐	☐
Klapi eli pilke	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="0"/>	☐	☐	☐	☐
	Kenttien yhteenlaskettu summa: 0	Kenttien yhteenlaskettu summa: 0				

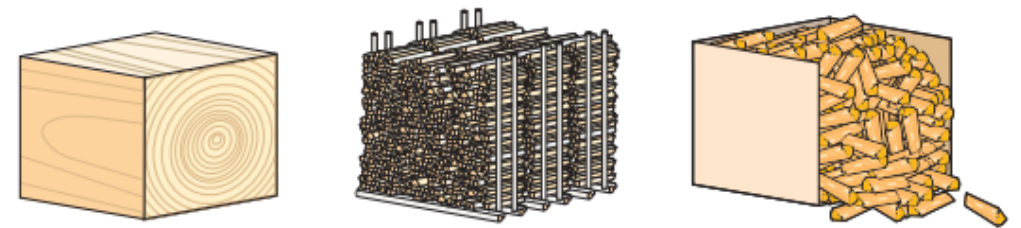
RAAKA-AINEET

Ilmoita prosentteina (%) kuinka suuri osuus haloista ja klapeista on valmistettu markkinoilta ostetusta puusta. Ilmoita myös, kuinka suuri osuus kaikista myydyistä haloista ja klapeista on lehtipuuta.

	2021	2022
Ostetun puuraaka-aineen osuus, %	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Lehtipuun osuus, %	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Selvityksen tulokset

- Kyselyn kokonaisvastausaste oli 78 %.
- Vuonna 2021 polttopuuta myyneitä vastaajia oli 189 kpl ja vuonna 2022 198 kpl
- Vastanneiden myyntimäärä vuonna 2021 yhteensä 43 000 m³ ja vuonna 2022 yhteensä 54 000 m³. Myyntimäärä kasvoi vuosien välillä 26 %. Huom. Määrät ovat kiintokuutiometrejä.
- Myydyistä polttopuista 98 prosenttia oli klapeja.
- Toimijakohtaiset myyntimäärät yleensä pieniä ja isompia myyjiä vain vähän.
- Vuonna 2021 polttopuuta myyneiden mediaani myyntimäärä oli 100 m³ ja vuonna 2022 118 m³.

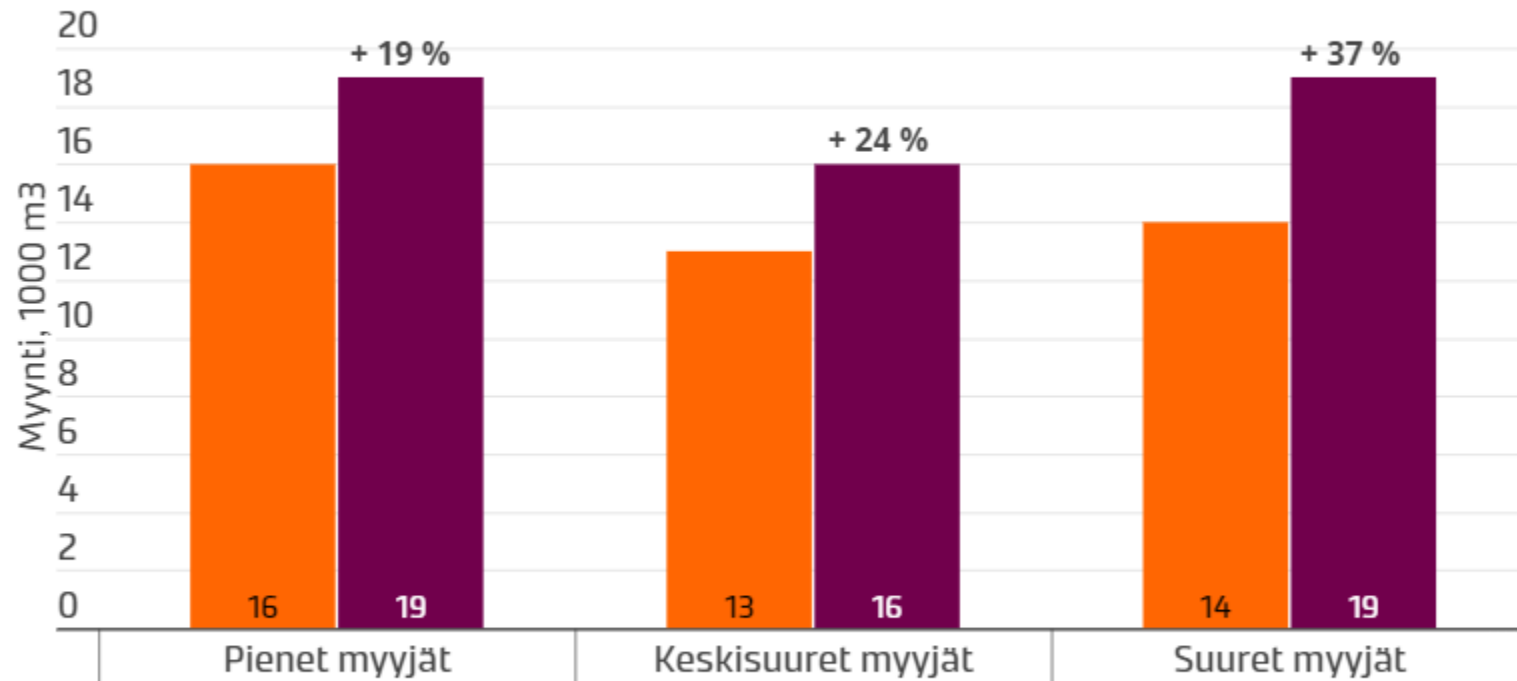
1 KIINTOKUUTIOMETRI = m³ = 1,5 x PINOKUUTIOMETRI = p-m³ = 2,5 x IRTOKUUTIOMETRI = i-m³

Lähde: Motiva

14.11.2023

Myyntimäärät kasvoivat suhteellisesti eniten suuremmilla myyjillä

Halko- ja klapimyynti 2021 ja 2022

● Myynti 2021, 1000 m³ ● Myynti 2022, 1000 m³

Myyjäkokoluokka, myyntimäärä
Pienet: 1 - 400 m³/vuosi
Keskisuuret: 401 - 900 m³/vuosi
Suuret: Yli 900 m³/vuosi

Muita havaintoja

- Myyntimäärät olisivat olleet suurempia, mutta iso osa vastaajista mainitsi puiden loppuneen kesken.
- Myydyistä polttopuista yli 80 prosenttia valmistettiin lehtipuusta.
- Markkinoilta ostetun raaka-aineen osuus alle viidennes. Puu hankitaan yleensä omasta metsästä.
- Useampi vastaaja mainitsi myynnin hiljentyneen tammi-helmikuussa 2023, kun sähkön hinta laski.

Selvityksen tulosten hyödyntäminen

- Tulosten perusteella päädyttiin Lukessa siihen lopputulokseen, ettei polttopuun käyttötietojen päivittämiselle saatu riittävän luotettavia perusteita.
- Vaikka vastaajajoukon ajateltiin olevan kattava, jäi kyselyllä tavoitettu klapikaupan volyyymi pieneksi suhteessa edelliseen pientalojen polttopuun käyttötutkimuksen ostomääriin.
- Lukessa tavoitteeksi on asetettu pientalojen polttopuun käyttötutkimuksen uusiminen lähivuosien aikana. Edellyttää erillisrahoitusta, sillä tutkimusta ei ole budjetoitu osaksi Luken normaalia tilastontuotantoa.

Kiitos mielenkiinnosta!

Tuomas Niinistö

tuomas.niinisto@luke.fi

+358 29 532 2502